

FX VIJESTI

Tokom prvog dana ovog izvještajnog perioda **kurs EUR/USD** nije bilježio veću promjenu kako su tržišta u SAD-u bila zatvorena zbog praznika Memorial Day. Euro je tog dana blago porastao kako su prinosi na italijanske i španske obveznice pali. U ostatku nedelje na kretanje kursa EUR/USD su najviše uticali ekonomski podaci o ove dvije ekonomije, što je u zavisnosti od toga da li su podaci bili pozitivni ili negativni, uticalo na kretanje kursa na više ili na niže. Euro je, tako u utorak oslabio kako su iz SAD-a pristigli pozitivni podaci o ekonomiji SAD-a. Prema objavljenim podacima došlo je do rasta povjerenja potrošača na najveći nivo od 2008. godine i cijena nekretnina. Ovi podaci su uticali da se ponovo jave spekulacije da će Fed smanjiti program kupovine obveznica. Sredinom sedmice kurs EUR/USD je ostvario oštar rast kako su se prinosi na američke obveznice povukli sa prethodno dostignutog 1-godišnjeg maksimuma. Istog dana su pristigli i negativni podaci o Njemačkoj ekonomiji. Broj lica koja su ostala bez posla u maju je porastao skoro četiri puta više od predviđanja analitičara i to za 21.000. Međutim, ovaj podatak nije imao negativan uticaj na kretanje eura. U četvrtak euro je jačao u odnosu na dolar, i našao se na 3-nedeljnom maksimumu, zbog objave slabijih podataka od očekivanih o američkoj ekonomiji. U I kvartalu ove godine ekonomski rast je bio slabiji od predviđanja, a broj zahtjeva nezaposlenih za primanje socijalne pomoći je porastao za 10 hiljada. Poslednjeg dana euro se povukao sa 3-nedeljnog maksimuma, kako je zbog slabih evropskih ekonomskih podataka smanjena tražnja za jedinstvenom valutom Evrope. Maloprodaja je u Njemačkoj pala, a stopa nezaposlenosti euro zone je dostigla rekordno visok nivo od 12.2%.

U ponedjeljak su tržišta u Velikoj Britaniji bila zatvorena uslijed praznika Spring bank holiday. Tokom ovog izvještajnog perioda **kurs EUR/GBP** nije pravio veće oscilacije (kretao se u rang od 0.85300-0.8600). U srijedu je sterling bio slabiji u odnosu na euro, kako je ova valuta bila pod pritiskom zbog mogućnosti da će BoE da nastavi sa monetarnim popuštanjem u predstojećim mjesecima u cilju podržavanja ekonomskog rasta. U četvrtak je tražnja za dolarom bila veća u odnosu na sterling, nakon što je izvještaj pokazao da su cijene nekretnina u maju u Britaniji ostavile rast najveći u poslednjih 18 mjeseci. Prema Nationwide, tržište nekretnina se postepeno oporavlja. Istog dana sterling je oslabio 0.3% u odnosu na euro, uslijed obnovljenih spekulacija da će novi Guverner Banke Engleske, Mark Carney, koji će se na ovoj poziciji naći u julu, favorizovati ekspanzivniju monetarnu politiku. Poslednjeg dana kurs EUR/GBP je početkom dana bio stabilan, da bi do kraja dana zabilježio pada. Naime, sterling je u drugoj polovini dana ojačao u odnosu na euro, kako je objavljeno da je povjerenje britanskih potrošača poboljšano u maju, dok je s druge strane podatak o rastu stope nezaposlenosti u euro zoni negativno uticao na kretanje evropske valute, što je smanjilo tražnju za njim.

Prvog dana ovog izvještajnog perioda **kurs EUR/JPY** je pao, kako je guverner Banke Japana izjavio da se ova ostrvska zemlja može nositi sa porastom kamatnih stopa na obveznice (prinosi na obveznice Japana su tokom prethodne tri nedelje rasli i kretali su se oko najvećeg nivoa u poslednjoj godini). Narednog dana jen je oslabio u odnosu na euro kako je došlo do rasta akcija u Aziji i kako je savjetnik japanskog Premijera izjavio da Banka Japana može pojačati stimulanse u kojoj god mjeri je to potrebno kako bi oživjela ekonomiju. Sredinom sedmice investitori su povećali tražnju za sigurnim sredstvima pa je jen jačao, kako je došlo do pada cijena akcija i commodity-a. Akcije su pale u Evropi i Americi uslijed spekulacija da će Fed da smanji stimulanse. Euro je narednog dana porastao u odnosu na jen kako su se povećale spekulacije da će Banka Japana da poveća monetarne stimulanse, pošto je u ovoj zemlji došlo do pada potrošačkih cijena. Potrošačke cijene u Japanu u aprilu su pale šesti mjesec zaredom i to za 0.4%. Poslednjeg dana euro je oslabio u odnosu na jen kako su objavljeni slabi ekonomski podaci o Evropi.

KURSEVI VALUTA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak, 27.05.2013.godine	Kurs na zatvaranju tržišta u petak, 31.05.2013.godine	% promjena
Kurs EUR/USD	1.2919	1.2999	0.619
Kurs EUR/GBP	0.85470	0.85515	0.052
Kurs EUR/JPY	130.51	130.85	0.261
Kurs EUR/CHF	1.24264	1.24140	-0.099

PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	0.5%	06.06.2013.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	19.06.2013.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0.1%	11.06.2013.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	11.06.2013.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	20.06.2013.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	17.07.2013.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	3%	04.07.2013.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	2.5%	12.06.2013.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Cijene njemačkih državnih obveznica su u ovoj izvještajnoj nedelji pale. Kretanje na ovom tržištu je uglavnom bilo pod uticajem dešavanja na američkom tržištu, obzirom da je strah od mogućeg povlačenja stimulativnih mjera od strane Fed-a pogodio tražnju za sigurnim investicijama. Početkom nedelje cijene nisu pokazivale neke značajnije promjene, a u ponedjeljak i utorak su održane aukcije njemačkih, francuskih, holandskih, italijanskih i belgijskih zapisa i obveznica. U utorak poslijepodne došlo je do većeg pada na tržištu njemačkih državnih obveznica, što je sredinom sedmice dovelo 10-godišnji prinos na nivo 3-mjesečnog maksimuma (1.55%). Silazni trend je pokrenut objavom da je inflacija u Njemačkoj, obračunata upotrebom harmonizovane metode EU, ubrzana više od očekivanja u maju (1.7%), nakon što je u aprilu pala na najniži nivo od avgusta 2010. godine (1.1%), a zaseban izvještaj, takođe iz Njemačke i za mjesec maj, je ukazao na veći od očekivanja rast nezaposlenosti (na 2.96 miliona). Cijene obveznica su bile u padu i zbog spekulacija da će američki ekonomski podaci podržati moguće smanjenje obima kupovine obveznica od strane Fed-a, koje su oslabile tražnju za ovim instrumentima. Neizvjesnost u pogledu ove tematike je do kraja izvještajnog perioda imala presudan uticaj na kretanje cijena na evropskim tržištima. U četvrtak poslijepodne slabiji od očekivanja podaci iz SAD-a (manji od predviđanja rast BDP-a, rast novih zahtjeva nezaposlenih za dobijanje socijalne pomoći, slabija prodaja nekretnina) su preobratali očekivanja investitora o smanjenju stimulativnih mjera, pa su se cijene njemačkih državnih obveznica oporavile. Ipak, petak poslijepodne je bio u znaku ponovnog pada cijena, uglavnom uslijed objave da je stopa nezaposlenosti u euro zoni porasla na 12.2% u aprilu, a da je godišnja inflacija potrošačkih cijena u maju iznosila 1.4%. Izvještaj koji je pokazao da je poslovna aktivnost u SAD-u porasla više od očekivanja u maju je oživio spekulacije o smanjenju monetarnih stimulativnih mjera Fed-a, što je dodatno oborilo cijene njemačkih državnih obveznica. tokom nedelje je prinos na 10-godišnje obveznice povećan za 7bp, na 1.51%.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

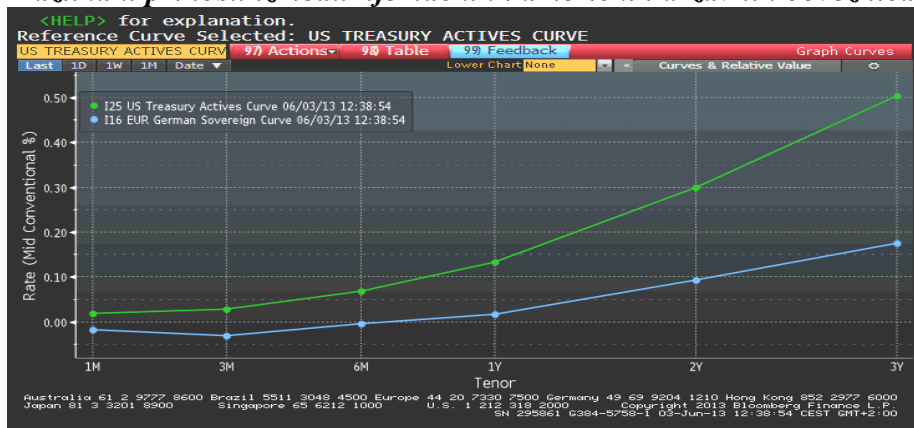
AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

U ponedjeljak su tržišta u SAD-u bila zatvorena, zbog praznika Memorial Day. U utorak su cijene počele da padaju i ovaj trend, dijelom, zadržale i narednog dana. Cijene su slabile u susret aukcijama (utorak-četvrtak; aukcija \$35 mlrd 2-godišnjih obveznica održana u utorak je privukla najslabiju tražnju od februara 2011. godine), ali i zbog vijesti da je povjerenje američkih potrošača u maju dostiglo najveći nivo u poslednjih pet godina. Ovaj podatak je pokrenuo spekulacije da će Fed u predstojećim mjesecima smanjiti obim kupovine obveznica (Predsjednik

Izvještaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 27. maja do 31. maja 2013.

Fed-a je prethodno izjavio da će se razmatrati smanjenje kupovine sredstava ukoliko zvaničnici vide znakove održivog ekonomskog rasta), pa je u srijedu prijedodne prinosa na 10-godišnje obveznice dostigao 2.21% (13-mjesečni maksimum). Od srijede poslijepodne, pa sve do petka poslijepodne, na tržištu državnih obveznica SAD-a je bio prisutan rastući trend. Pomenuti nivo prinosa je počeo da privlači investitore, pa je velika tražnja oporavila cijene ovih instrumenata. Za razliku od prethodne, aukcije \$35 mlrd 5-godišnjih (srijeda) i \$29 mlrd 7-godišnjih obveznica (četvrtak) su privukle veliku tražnju. U četvrtak je objavljeno da je BDP SAD-a u I kvartalu ostvario rast od 2.4% na godišnjem nivou što je manje od očekivanja, a da je broj novih zahtjeva nezaposlenih u nedelji završenoj 25. maja povećan, pa su oslabila očekivanja da će Fed umanjiti obim kupovine obveznica, što je podstaklo rast cijena američkih državnih obveznica, pa su 10-godišnji prinosi u petak prijedodne bili na nivou od 2.11%. Međutim, u petak objavljen podatak o poboljšanju povjerenja potrošača (u maju je ovaj pokazatelj bio na najvećem nivou od 2007. godine) ponovo je u prvi plan stavio očekivanja o povlačenju stimulativnih mjera Fed-a, što je rezultiralo rastom 10-godišnjih prinosa na 2.13%. Nakon svih turbulencija ovaj je prinos na nedeljnom nivou zabilježio rast od 12bp.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

Početak nedelje je nagovještavao rast cijene zlata, uslijed podatka MMF-a o povećanoj kupovini ovog plemenitog metala od strane centralnih banaka Rusije, Kazahstana, Turske, Bjelorusije, Azerbejdžana i Grčke u aprilu, ali i zbog povećane tražnje.

Cijena zlata na zatvaranju u dolarima za uncu

Pon 1394.78
 Uto 1381.23 min
 Sri 1393.10
 Cet 1414.15 max
 Pet 1387.92

Datum	24.05.'13.	31.05.'13.	% promjena
Cijena USD/OZ	1386.65	1387.92	0.09

Ipak, u utorak je cijena počela da pada, kako je dolar jačao u susret podacima za koje se predviđalo da će ukazati na oporavak američke ekonomije (do kraja dana je objavljeno da je povjerenje potrošača poraslo u maju na najveći nivo u poslednjih pet godina, a da su cijene nekretnina ostvarile najveći rast u poslednjih sedam godina), što je podstaklo očekivanja da će Fed redukovati stimulatívne mjere. Međutim, u srijedu i četvrtak je cijena zlata rasla i prešla nivo od \$1400 za uncu, zbog povećane tražnje od strane investitora, pada cijena akcija i vrijednosti američkog dolara. Izveštaj World Gold Council je pokazao da se tražnja za zlatom od strane Indije, koja je najveći svjetski kupac ovog plemenitog metala, kreće ka rekordno visokom nivou obzirom da je uvoz dostigao 300-400 metričkih tona zlata. Podaci o manjem rastu BDP-a od predviđanja i rastu novih zahtjeva nezaposlenih za dobijanje socijalne pomoći povećali su očekivanja da će Fed zadržati postojeći obim stimulatívnih mjera, pa je cijena rasla i iz ovog razloga. Posljednjeg dana izvještajnog perioda cijena zlata se povukla sa prethodno dostignutog 2-nedeljnog maksimuma, uglavnom zbog rasta dolara.

NAFTA

Iako je tržište sirove nafte u ponedjeljak bilo prilično stabilno, u utorak je došlo do rasta cijene ovog energenta, uglavnom zbog zabrinutosti oko smanjenja obima isporuke iz Nigerije i Sjevernog mora. Rast je uzrokovan i rastom cijena akcija, kao i znakovima jačanja tržišta nekretnina u SAD-u i povjerenja potrošača. Međutim, od srijede je cijena nafte gotovo konstantno bila u padu. Zabrinutost da će Fed, uporedo sa naznakama jačanja američke ekonomije, pristupiti povlačenju stimulatívnih mjera, pokrenula je pad cijene sirove nafte. Industrijski izvještaj koji je pokazao da su zalihe nafte u SAD-u u porastu takođe je uticao na pad cijene, koja se u četvrtak kretala oko 4-nedeljnog minimuma. Izveštaj Ministarstva za energetiku je takođe ukazao na pad zaliha nafte i to najveći od 1931. godine, dok su zalihe goriva pale. Iako je istog dana na kratko došlo do oporavka, njen silazni trend je nastavljen. Tako je u petak cijena nafte bila na 1-mjesečnom minimumu (nešto ispod \$100m za barel), kako je na sastanku OPEC-a u Beču donešena odluka da se nivo uoutputa ne mijenja sa postojećih 30 miliona barela nafte dnevno, iako analitičari smatraju da bi on trebao biti smanjen u uslovima rastućih zaliha. Pad cijene je izazvan i padom cijena akcija.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 102.19
 Uto 104.23 max
 Sri 102.01
 Čet 102.02
 Pet 100.03 min

Datum	24.05.'13.	31.05.'13.	% promjena
Cijena USD/barrel	102.44	100.03	-2.35

Kalendar ekonomskih indikatora za ovaj izvještajni period				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Utorak, 28. maj	Povjerenje potrošača (Consumer Confidence)	71.2	76.2	68.1
US, Maj	Procjena povjerenja potrošača u pogledu poslovnih uslova, zaposlenosti i ličnih primanja. Indeks povjerenja potrošača je vezan za ličnu potrošnju.			
Srijeda, 29. maj	Indeks potrošačkih cijena (PPI)	0.2 (1.3)	0.4 (1.5)	-0.5 (1.2)
GE, Maj %MoM (%YoY)	Procjenjuje promjene u troškovima života, mjereći promjene cijena u korpi potrošačkih dobara i usluga, koje koristi prosječno njemačko domaćinstvo.			
Četvrtak, 30. maj	Povjerenje potrošača Euro zone (Euro-Zone Consumer Confident)	-21.9	-21.9	-21.9
US, April	Mjerenje povjerenja potrošača u zemljama euro zone. Ova cifra predstavlja rezultat istraživanja potrošača euro zone u pogledu njihovih finansija tržišta rada, spremnosti na štednju, kao i očekivanja u pogledu ekonomije.			
Petak, 31. maj	Industrijska proizvodnja (Industrial production)	0.6 (-3.4)	1.7 (-2.3)	0.9 (-6.7)
JP, April %MoM (%YoY) GE, Maj	Mjeri obim outputa koji je proizveden u sektoru rudarstva i industrije Japana. Industrijska proizvodnja bitno reaguje na promjene u poslovnom ciklusu i često može predvidjeti kretanja u stopi zaposlenosti, zaradama i ličnom dohotku.			

Izvori podataka:
Reuters
Bloomberg